

העסקת עובדים לא ישראלים בעבודות בנייה למגורים ותשתיות - תיקון החלטות ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 317 מיום 13 ביולי 2015, שעניינה סיוע ממוקד להגדלת היקף פעילות הבנייה למגורים (להלן – החלטה 317), מס' 147 מיום 12 במאי 2009, שעניינה מדיניות הממשלה בנושא עובדים זרים ועידוד תעסוקת ישראלים (להלן – החלטה 147), מס' 642 מיום 2 בספטמבר 2001, שעניינה הגברת אפשרויות התעסוקה של עובדים ישראלים על-ידי צמצום היקף העסקת עובדים זרים (להלן – החלטה 642) מס' 1321 מיום 24 במרץ 2016, שעניינה הבאת חברות בנייה זרות (להלן – החלטה 1321), לקבוע כדלקמן:

1. לתקן את סעיף 4 להחלטה 642, כך שמיום קבלת ההחלטה, הממונה, כהגדרתו בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, יהיה רשאי ליתן היתרים להעסקת עובדים זרים גם לצורך ביצוע עבודות בתחום הבנייה והתשתיות עבור הממשלה, רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות, תאגידים עירוניים ותאגידים שהוקמו בחוק.
2. לבטל את סעיף 5 להחלטה 642 ואת סעיף 14(א) להחלטה 147, שעניינם איסור על העסקת עובדים זרים במכרזי בנייה ותשתיות, ולהנחות את החשב הכללי במשרד האוצר לבטל הנחיות שנתן מכוחם.
3. לתקן את סעיפים א(4)(א), (ב), (ג) ו-ה(ה) להחלטה 317, כך שיחולו גם על בינוי תשתיות.
4. יובהר כי העבודות בהן ניתן להעסיק עובדים לא ישראלים בענף הבנייה בישראל, ובכלל זה בבנייה למגורים ותשתיות, הינן עבודות רטובות בלבד.
5. בהחלטה זו, "תשתיות" משמעותו כל אחד מאלה - מערכות מים, ביוב, ניקוז, חשמל, תאורה או כבישים וגשרים; "בנייה למגורים" משמעותו כל אחד מאלה - דירות, בנייה רוויה או בתים צמודי קרקע; "מבנה משולב" משמעותו כל אחד מאלה - מבנה מגורים המורכב ממספר פונקציות משולבות; "מבנה ציבור" משמעותו כל אחד מאלה - מוסד חינוך, מתנ"ס, שלוחתו או חדר חוגים, אולם תרבות או מופעים, אולם ספורט או מגרש ספורט, בריכת שחייה, ספרייה, מרכז לצעירים או לגיל הרך, מועדון נוער או קשישים, מעון יום, בית כנסת, מקווה, מוסד בריאות או בית חולים.
6. לתקן את סעיף 1(ב) להחלטה 1321, כך שבנוסף למכסה המירבית הכללית הקיימת בסך 16,500 של עובדים זרים בענף הבניין, תינתן מכסה מירבית נוספת ונפרדת בסך של עד 6,000 עובדים זרים לטובת חברות הבנייה הזרות, כך שלכל אחת מ-6 חברות הבנייה הזרות שנבחרו בקול הקורא יותר להביא עד 1,000 עובדים, לצורך העסקתם בעבודות רטובות בלבד בפרויקטים של בנייה למגורים ולתשתיות.

דברי הסבר

רקע כללי

החלטה 642 קבעה כי החל מיום 1 בינואר 2002 ישונו אמות המידה למתן היתרים להעסקת עובדים זרים, כך שלא יינתנו היתרי העסקה לצורך ביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות עבור הממשלה וגופים ציבוריים נוספים, כהגדרתם באותה החלטה. עוד נקבע, כי החשב הכללי במשרד האוצר ינחה את משרדי הממשלה כי החל ממועד זה יש לקבוע במכרזים לביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות תנאי סף לפיו לא תתקשר המדינה בחוזים לביצוע העבודות עם מי שמעסיק עובדים זרים בביצוען, כך בפרויקטים ממשלתיים או בפרויקטים שיבוצעו במימון ממשלתי.

בהמשך לכך, קבעה החלטה 147 כי במסגרת חוזה ההתקשרות עם המדינה, יתחייב הספק הזוכה כי העבודות נושא ההסכם לא יבוצעו באמצעות עובדים זרים, בין אם על ידי הספק הזוכה ובין באמצעות קבלן כוח אדם, קבלן משנה או כל גורם אחר עמו יתקשר הספק הזוכה לשם ביצוע העבודות.

לצד זאת, ניתנה האפשרות להתיר העסקת עובדים זרים בעבודות בתחום הבניה והתשתיות לצורך ביצוע עבודה בטכנולוגיה ובמיכון מיוחדים שאינם בנמצא בישראל ואשר ניתן לבצעה רק באמצעות גורם זר, בתנאים הקבועים בהחלטה, או על ידי העסקת מומחי חוץ.

במהלך שנת 2015, על מנת להתמודד עם משבר הדיור הלאומי, הוגדלו באופן משמעותי תשומות העבודה בתחום הבנייה למגורים, כך שהיתרי העסקה ורישיונות עבודה חדשים, ניתנו להעסקת עובדים זרים ופלסטינים לצורך בנייה למגורים בלבד. בהתאם, התקבלה החלטה 317 שקבעה כי הנפקת היתרי העסקה החל מיום 1 בינואר 2016 עבור עובד זר שיגיע לישראל, תהיה רק לצורך בנייה למגורים, והיתר להעסקת עובד פלסטיני תהיה עבור בנייה למגורים או לבינוי תשתיות מקדמות מגורים. בניה למגורים לעניין זה הוגדרה, כבניית מבני מגורים, מבנים עם שימושים משולבים ומוסדות ציבור.

כמו כן, לאחר בחינת מחודשת על ידי גורמי המקצוע במשרד האוצר ומשרד הבינוי והשיכון, נמצא כי תשתיות ככלל מהוות אחד החסמים המרכזיים לפיתוח שכונות מגורים, גם כשהן מרוחקות מאזורי מגורים, ובמרבית המקרים אף מהוות תנאי לאישורה וקידומה של תכנית בניה למגורים. בהינתן החסם האמור ונוכח המחסור בעובדים לביצוע עבודות תשתית, מוצע לעדכן את מדיניות העסקתם של העובדים הזרים והעובדים הפלסטינים, כך שהיתרים להעסקת עובדים זרים ורישיונות העבודה שיינתנו לעובדים אלה, לא יוגבלו עוד לבנייה למגורים, ולגבי עובדים פלסטינים, לבנייה למגורים ותשתיות תומכות מגורים.

לעניין זה יצוין, כי פרויקטים בתחומי התשתיות ככלל נערכים על ידי הממשלה, חברות ממשלתיות או רשויות מקומיות, ולכן יש צורך להתאים את המכרזים לשינוי המדיניות כאמור.

ההצעה להחלטה הופצה ביום 25.1.2018, לשרים הנוגעים בדבר וזאת בהתאם לסעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

תקציב

יישום החלטה איננו כרוך בשינויים ישירים בתקציב

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

יישום ההחלטה אינו כרוך בשינויים ישירים במצבת כח האדם

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הבינוי והשיכון – תומך

שר הפנים – תומך

שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – מתנגד

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 642 מיום 2 בספטמבר 2001, שעניינה הגברת אפשרויות התעסוקה של עובדים ישראלים על-ידי צמצום היקף העסקת עובדים זרים.

החלטת ממשלה מספר 4024 מיום 31 ביולי 2005, שעניינה היתרים להעסקת עובדים זרים.

החלטת ממשלה מספר 446 מיום 12 בספטמבר 2006, שעניינה הגדלת אפשרויות תעסוקה של ישראלים.

החלטת ממשלה מספר 147 מיום 12 במאי 2009, שעניינה מדיניות הממשלה בנושא עובדים זרים ועידוד תעסוקת ישראלים.

החלטת ממשלה מספר 752 מיום 14 בספטמבר 2009, שעניינה העסקת עובדים זרים בחקלאות.

החלטת ממשלה מספר 1066 מיום 17 בדצמבר 2009, עניינה מדיניות הממשלה בנושא עובדים זרים ועידוד תעסוקת ישראלים.

החלטת ממשלה מספר 2080 מיום 15 ביולי 2010, שעניינה עובדים זרים בענף הבניין.

החלטת ממשלה מספר 3453 מיום 10 ביולי 2011, שעניינה עידוד תעסוקת ישראלים ומכסות עובדים זרים בענף הבניין והסדרת כניסת עובדים זרים בענף הסיעוד.

החלטת ממשלה מספר 317 מיום 13 ביולי 2015, שעניינה סיוע ממוקד להגדלת היקף פעילות הבנייה למגורים.

והחלטת ממשלה מספר 1321 מיום 24 במרץ 2016, שעניינה הבאת חברות בנייה זרות.

סיווגים

סיווג ראשי : 01ביצועי ; 09שינוי ;

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה ;

מוגש על ידי שר האוצר

ט"ו שבט תשע"ח
31 ינואר 2018

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות חשרים

נושא הצעת ההחלטה:

העסקת עובדים לא ישראלים בעבודות בניה למגורים ותשתיות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

כמפורט בדברי ההסבר, עד כה נהגה מדיניות לפיה לא יועסקו עובדים זרים בעבודות בניה ותשתיות, במכרזים של גופים ציבוריים או בפרויקטים במימון ממשלני, וכי היתרי ההעסקה ורישיונות העבודה שיינתנו לעובדים זרים יוגבלו בעיקרם לבנייה למגורים, ועבור עובדים פלסטינים לבנייה למגורים ותשתיות תומכות מגורים, בהתאם למאמצי הממשלה להוריד את מחירי הדיור.

לאחר בחינה מחודשת על ידי גורמי המקצוע במשרד האוצר ומשרד הבינוי והשיכון, נמצא כי תשתיות, ככלל, מהוות אחד החסמים המרכזיים לפיתוח שכונות מגורים, גם כשהן מרוחקות מאזורי מגורים, ובמרבית המקרים אף מהוות תנאי לאישורה וקידומה של תכנית בניה למגורים. בהינתן החסם האמור ונוכח המחסור בעובדים לביצוע עבודות תשתית, מוצע לעדכן את מדיניות ההעסקתם של העובדים חוזרים והעובדים הפלסטינים.

לעניין זה יצוין כי פרויקטים בתחומי התשתיות, ככלל, נערכים על ידי הממשלה, חברות ממשלתיות או רשויות מקומיות ולכן יש צורך להתאים את המכרזים לשינוי המדיניות כאמור.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, יורכי פתרונם:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

סגנית בכירה ליועצת המשפטית (זרוע עבודה) של משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים:

אין מניעה משפטית, ואולם יש לתת את הדעת לכך שהצעת ההחלטה תתקבל על בסיס תשתית עובדתית ראויה, כמתחייב מכל החלטה מינהלית ובשים לב לדו"ח מבקר המדינה 65. נתונים לביסוס תשתית עובדתית כאמור לא הובאו בפני משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים בדיון מסודר, ומסיבה זו בין היתר, מוטלים בספק על ידי הגורמים המקצועיים במשרד.

היועץ המשפטי של רשות האוכלוסין וההגירה:

אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

היועץ המשפטי, משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 642 של הממשלה מיום 02.09.2001.

642.

הגברת אפשרויות התעסוקה של עובדים ישראלים על-ידי

צמצום היקף העסקת עובדים זרים

מ ח ל י ט י ם :

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 554 מיום 5.8.2001, ובמגמה להגביר את אפשרויות התעסוקה של עובדים ישראלים באמצעות צמצום ניכר של מספר העובדים הזרים המועסקים בישראל בהיתר ושלא בהיתר, כך שלא יעלה - כיער ארוך טווח - על מספר העובדים הזרים שהועסקו כאמור בראשית שנות ה-90:

1. לקבוע את מספרם המירבי של ההיתרים השנתיים להעסקת עובדים זרים בכל הענפים, למעט בענף הסיעוד, בכל אחת מהשנים 2003-2005, כך -

א. שבשנת 2003 יהיה מספר ההיתרים המירבי 52,000 או מספר הקטן בעשרת אלפים לפחות ממספר ההיתרים כאמור שניתנו בשנת 2002, לפי הנמוך מביניהם;

ב. שבשנת 2004 יהיה מספר ההיתרים המירבי 42,000 או מספר הקטן בעשרת אלפים לפחות ממספר ההיתרים כאמור שניתנו בשנת 2003, לפי הנמוך מביניהם;

ג. שבשנת 2005 יהיה מספר ההיתרים המירבי 32,000 או מספר הקטן בעשרת אלפים לפחות ממספר ההיתרים כאמור שניתנו בשנת 2003, לפי הנמוך מביניהם.

2. להטיל על שר העבודה והרווחה לקבוע אמות מידה למתן היתרים להעסקת עובדים זרים, במסגרת מספרם המירבי של ההיתרים כפי שנקבע לעיל, תוך קביעה כי אמות המידה תופעלנה בכפוף לכך שלא יינתנו היתרים במספר העולה על המספר המירבי כאמור, ותוך התחשבות בהמלצות לענין אמות המידה שנקבעו בדו"ח הועדה שמונתה על-ידו לשם בחינת היקף העסקת זרים במשק הישראלי.

3. לקבוע כי מספר ההיתרים להעסקת עובדים זרים בענף הסייעוד יופחת בהדרגה בשנים 2002-2005, ולשם כך להטיל על שר העבודה והרווחה להקים צוות בהשתתפות נציגים ממשודי העבודה והרווחה, האוצר והבריאות, מן המוסד לביטוח לאומי ומשרות התעסוקה, אשר יגיש, לא יאוחר מיום 1.3.2002, המלצות בדבר קביעת אמות מידה למתן היתרים להעסקת עובדים זרים בענף הסייעוד והצעות בדבר דרכי פעולה במטרה להחליף את העובדים הזרים בענף הסייעוד בעובדים ישראלים.
4. לקבוע כי החל מיום 1.1.2002 תשונינה אמות המידה לפיהן ניתנים היתרים להעסקת עובדים זרים, בהתאם להוראות חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, כך שלא יינתנו היתרים כאמור לצורך ביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות עבור הממשלה, הרשויות המקומיות, החברות הממשלתיות, התאגידים העירוניים והתאגידים שהוקמו בחוק (להלן - גופים ציבוריים), המבצעות על-פי מכרזים שפורסמו מיום 1.9.2001 ואילך.
5. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר להנחות את משרדי הממשלה כי החל מיום 1.1.2002 יש לקבוע במכרזים לביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות תנאי סף לפיו לא תתקשר המדינה בחוזים לביצוע עבודות כאמור עם מי שמעסיק עובדים זרים בביצוע העבודות האמורות, למעט העסקת מומחי חוץ כהגדרתם בחקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות שהייה לתושבי חוץ), התשל"ט-1979, ולקבוע סנקציות אשר תופעלנה כנגד מי שהמדינה התקשרה עימו כאמור והעסיק עובדים זרים בביצוע העבודות האמורות.
- הנחיות החשב הכללי בהתאם לאמור לעיל יחולו גם על התקשרויות לביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות שתבוצענה במימון ממשלתי, והעברת המימון האמור תותנה בכך שההתקשרויות האמורות תעשינה רק עם מי שעומד בתנאים האמורים לעיל ושהסנקציות האמורות תופעלנה בהתאם.
6. לתקן את חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו-1976, ולקבוע בו פרק חדש, לפיו החל מיום 1.1.2002 לא יתקשרו גופים ציבוריים, כמשמעותם בסעיף 4 לעיל, עם מי שהורשע בעבירה לפי חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991 (להלן - חוק עובדים זרים), או שמי ששולט בו או נשלט על-ידו הורשע כאמור, בתקופה של שלוש שנים לפני מועד תחילת ההתקשרות או תקופה אחרת שתיקבע.
7. להטיל על משטרת ישראל להקצות מיידית 47 שוטרים אשר יפעלו אך ורק לשם הרחקת עובדים זרים השוהים בישראל שלא כחוק, בשיתוף פעולה עם פקחי משרד העבודה והרווחה הפועלים לאכיפת דיני העבודה, בהתאם להחלטת הממשלה 2213 מיום 16.8.2000 ובהתאם לנוהל המשותף שאישרה המינהלה לטיפול בעובדים זרים ביום 31.7.2000, ולהעביר סך שנתי של 10 מליון ש"ח מתקציב המשרד לבטחון הפנים לתקציב משרד העבודה והרווחה, לשם רכישת

מזכירות הממשלה

שירותיהם של 47 השוטרים למטרה האמורה ממשטרת ישראל.

8. להטיל על שירות בתי-הסוהר להקצות לפחות 300 מקומות במתקני כליאה לשם החזקתם במשמורת של עובדים זרים המיועדים לגירוש כאמור, בהתאם להוראות סימן א' לפרק הרביעי לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

9. להגביר את קצב הרחקת עובדים זרים השוהים בישראל שלא כחוק, לרבות עובדים זרים המועסקים במשקי בית פרטיים, כך שבשנת 2002 יורחקו מישראל לפחות 1,000 עובדים זרים כאמור מדי חודש.

10. מעבר לאמור בסעיף 9 לעיל, לפעול להרחקת עובדים זרים השוהים בישראל אשר עוברים עבירות על-פי חוק הגנת חיית הבר, התשט"ו-1955, בשיתוף פעולה עם פקחי המשרד לאיכות הסביבה, ובהתאם לנוהל המשותף שגובש על-ידי משרד הפנים, ממשטרת ישראל והמשרד לאיכות הסביבה.

11. להטיל על שר הפנים -

א. להגיש, בתיאום עם מינהלת העובדים הזרים במשרד העבודה והרווחה ובתוך 30 ימים, תכנית להידוק הבקרה בתחנות ביקורת הכניסה לישראל על-ידי ייעול פעולות מניעת הכניסה של עובדים זרים בלתי חוקיים לישראל.

ב. לדרוש לממשלה, לא יאוחר מיום 1.1.2002, על הצעדים שנקט להידוק הבקרה בתחנות ביקורת הכניסה לישראל כאמור.

ג. לפעול לאישור התקנות בדבר הטלת אגרת בקשה ואגרת היתר על מעסיק של עובד זר לפי סעיף 1 לחוק עובדים זרים, בסכומים המירביים הקבועים בחוק האמור, בועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת לא יאוחר מיום 1.11.2001.

12. להטיל על שירות התעסוקה לפרסם מדי שלושה חודשים ברשומות, בשניים משלושת העיתונים הנפוצים בישראל ובאתר באינטרנט, את שמות כל המעסיקים, למעט מעסיקים בענף הסיעוד, שקיבלו היתר או היתרים להעסקת עובדים זרים לפי סעיף 32 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, ואת מספר ההיתרים שקיבלו כאמור.

13. להטיל על שר העבודה והרווחה להקים ועדה בינמשרדית לבחינת האפשרות לאיחוד האחריות והסמכויות של כל הגורמים הממשלתיים המופקדים כיום על ביצוע המדיניות בנושא עובדים זרים תחת קורת גג אחת. בין חברי הועדה יהיו נציגים ממשרדי העבודה והרווחה, האוצר, ראש הממשלה, החוץ, בטחון הפנים, המשפטים, הפנים ושירות התעסוקה, והמלצותיה תוגשנה לוועדת השרים לעניין עובדים זרים לא יאוחר מיום 1.3.2002.

מזכירות הממשלה

14. להטיל על שר העבודה והרווחה להקים, בתיאום עם שר האוצר, צוות כהשתתפות נציגים ממשרדי העבודה והרווחה, המשפטים, האוצר וראש הממשלה, אשר יגבש המלצות בענין מתן זיכיונות להבאתם לישראל והעסקתם הזמנית של עובדים זרים למספר מוגבל של תמורת תשלום דמי זיכיון ותוך עמידה בחיובים הנדרשים לפי כל דין, לרבות לענין תשלום שכר ומתן תנאים הוגנים לעובדים הזרים, ובחיובים אחרים שיוטלו עליהם כתנאי למתן הזיכיון. ההמלצות, לרבות טיוטת פרטה למכרז, אם תידרש, תוגשנה לשר העבודה והרווחה, לא יאוחר מיום 1.3.2002.

15. להטיל על שרי האוצר והעבודה והרווחה להגיש לוועדת השרים לענין העובדים הזרים, לא יאוחר מיום 31.12.2001, דיווח בענין יישום הוראות סעיף 1א לחוק עובדים זרים, שענינו הקמת קרן לעובדים זרים.

16. לקבוע כי אשרות עבודה לעובדים זרים יינתנו אך ורק לעובדים אשר קיבלו הכשרה מתאימה בארצות מוצאם.

17. להטיל על שר העבודה והרווחה להגיש לממשלה, בתיאום עם שר האוצר ותוך שלושה חודשים, הצעת חוק לתיקון הפרק הרביעי של חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, לשם הגברת הפיקוח והאכיפה על העוסקים בתיווך עבודה בעובדים זרים.

לענין החלטה זו, "עובדים זרים" - למעט עובדים זרים שפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994 חל עליהם.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 642 של הממשלה מיום 02.09.2001.

הגברת אפשרויות התעסוקה של עובדים ישראלים על-ידי

642.

צמצום היקף העסקת עובדים זרים

מ ח ל י ט י ם :

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 554 מיום 5.8.2001, ובמגמה להגביר את אפשרויות התעסוקה של עובדים ישראלים באמצעות צמצום ניכר של מספר העובדים הזרים המועסקים בישראל בהיתר ושלא בהיתר, כך שלא יעלה - כיעד ארוך טווח - על מספר העובדים הזרים שהועסקו כאמור בראשית שנות ה-90:

1. לקבוע את מספרם המירבי של ההיתרים השנתיים להעסקת עובדים זרים בכל הענפים, למעט בענף הסיעוד, בכל אחת מהשנים 2003-2005, כך -

א. שבשנת 2003 יהיה מספר ההיתרים המירבי 52,000 או מספר הקטן בעשרת אלפים לפחות ממספר ההיתרים כאמור שניתנו בשנת 2002, לפי הנמוך מביניהם;

ב. שבשנת 2004 יהיה מספר ההיתרים המירבי 42,000 או מספר הקטן בעשרת אלפים לפחות ממספר ההיתרים כאמור שניתנו בשנת 2003, לפי הנמוך מביניהם;

ג. שבשנת 2005 יהיה מספר ההיתרים המירבי 32,000 או מספר הקטן בעשרת אלפים לפחות ממספר ההיתרים כאמור שניתנו בשנת 2003, לפי הנמוך מביניהם.

2. להטיל על שר העבודה והרווחה לקבוע אמות מידה למתן היתרים להעסקת עובדים זרים, במסגרת מספרם המירבי של ההיתרים כפי שנקבע לעיל, תוך קביעה כי אמות המידה תופעלנה בכפוף לכך שלא יינתנו היתרים במספר העולה על המספר המירבי כאמור, ותוך התחשבות בהמלצות לענין אמות המידה שנקבעו בדו"ח הועדה שמונתה על-ידו לשם בחינת היקף העסקת זרים במשק הישראלי.

מזכירות הממשלה

3. לקבוע כי מספר ההיתרים להעסקת עובדים זרים בענף הסיעוד יופחת בהדרגה בשנים 2002-2005, ולשם כך להטיל על שר העבודה והרווחה להקים צוות בהשתתפות נציגים ממשרדי העבודה והרווחה, האוצר והבריאות, מן המוסד לביטוח לאומי ומשרות התעסוקה, אשר יגיש, לא יאוחר מיום 1.3.2002, המלצות בדבר קביעת אמות מידה למתן היתרים להעסקת עובדים זרים בענף הסיעוד והצעות בדבר דרכי פעולה במטרה להחליף את העובדים הזרים בענף הסיעוד בעובדים ישראלים.
4. לקבוע כי החל מיום 1.1.2002 תשונינה אמות המידה לפיהן ניתנים היתרים להעסקת עובדים זרים, בהתאם להוראות חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, כך שלא יינתנו היתרים כאמור לצורך ביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות עבור הממשלה, הרשויות המקומיות, החברות הממשלתיות, התאגידים העירוניים והתאגידים שהוקמו בחוק (להלן - גופים ציבוריים), המבוצעות על-פי מכרזים שפורסמו מיום 1.9.2001 ואילך.
5. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר להנחות את משרדי הממשלה כי החל מיום 1.1.2002 יש לקבוע במכרזים לביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות תנאי סף לפיו לא תוקשר המדינה בחוזים לביצוע עבודות כאמור עם מי שמעסיק עובדים זרים בביצוע העבודות האמורות, למעט העסקת מומחי חוץ כהגדרתם בתקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות שהיה לתושבי חוץ), התשל"ט-1979, ולקבוע סנקציות אשר תופעלנה כנגד מי שהמדינה התקשרה עימו כאמור והעסיק עובדים זרים בביצוע העבודות האמורות.
- הנחיות החשב הכללי בהתאם לאמור לעיל יחולו גם על התקשרויות לביצוע עבודות בתחום הבניה והתשתיות שתבוצענה במימון ממשלתי, והעברת המימון האמור תותנה בכך שההתקשרויות האמורות תעשינה רק עם מי שעומד בתנאים האמורים לעיל ושהסנקציות האמורות תופעלנה בהתאם.
6. לתקן את חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו-1976, ולקבוע בו פרק חדש, לפיו החל מיום 1.1.2002 לא יתקשרו גופים ציבוריים, כמשמעותם בסעיף 4 לעיל, עם מי שהורשע בעבירה לפי חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991 (להלן - חוק עובדים זרים), או שמי ששולט בו או נשלט על-ידו הורשע כאמור, בתקופה של שלוש שנים לפני מועד תחילת ההתקשרות או תקופה אחרת שתיקבע.
7. להטיל על משטרת ישראל להקצות מיידית 47 שוטרים אשר יפעלו אך ורק לשם הרחקת עובדים זרים השוהים בישראל שלא כחוק, בשיתוף פעולה עם פקחי משרד העבודה והרווחה הפועלים לאכיפת דיני העבודה, בהתאם להחלטת הממשלה 2213 מיום 16.8.2000 ובהתאם לנוהל המשותף שאישרה המינהלה לטיפול בעובדים זרים ביום 31.7.2000, ולהעביר סך שנתי של 10 מליון ש"ח מתקציב המשרד לבטחון הפנים לתקציב משרד העבודה והרווחה, לשם רכישת

מוזכירות הממשלה

שירותיהם של 47 חשופים למטרה האמורה ממשטרת ישראל.

8. להטיל על שירות בתי-הסוהר להקצות לפחות 300 מקומות במתקני כליאה לשם החזקתם במשמורת של עובדים זרים המיועדים לגירוש כאמור, בהתאם להוראות סימן א' לפרק הרביעי לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

9. להגביר את קצב הרחקת עובדים זרים השוהים בישראל שלא כחוק, לרבות עובדים זרים המועסקים במשקי בית פרטיים, כך שבשנת 2002 יורחקו מישראל לפחות 1,000 עובדים זרים כאמור מדי חודש.

10. מעבר לאמור בסעיף 9 לעיל, לפעול להרחקת עובדים זרים השוהים בישראל אשר עוברים עבירות על-פי חוק הגנת חיית הבר, התשט"ו-1955, בשיתוף פעולה עם פקחי המשרד לאיכות הסביבה, ובהתאם לנוהל המשותף שגובש על-ידי משרד הפנים, ממשטרת ישראל והמשרד לאיכות הסביבה.

11. להטיל על שר הפנים -

א. להגיש, בתיאום עם מינהלת העובדים הזרים במשרד העבודה והרווחה ובתוך 30 ימים, תכנית להידוק הבקרה בתחנות ביקורת הכניסה לישראל על-ידי ייעול פעולות מניעת הכניסה של עובדים זרים בלתי חוקיים לישראל.

ב. לדווח לממשלה, לא יאוחר מיום 1.1.2002, על הצעדים שנקט להידוק הבקרה בתחנות ביקורת הכניסה לישראל כאמור.

ג. לפעול לאישור התקנות בדבר הטלת אגרת בקשה ואגרת היתר על מעסיק של עובד זר לפי סעיף 1 לחוק עובדים זרים, בסכומים המירביים הקבועים בחוק האמור, בועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת לא יאוחר מיום 1.11.2001.

12. להטיל על שירות התעסוקה לפרסם מדי שלושה חודשים ברשומות, בשניים משלושת העיתונים הנפוצים בישראל ובאתר באינטרנט, את שמות כל המעסיקים, למעט מעסיקים בענף הסיעוד, שקיבלו היתר או היתרים להעסקת עובדים זרים לפי סעיף 32 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, ואת מספר ההיתרים שקיבלו כאמור.

13. להטיל על שר העבודה והרווחה להקים ועדה בינמשרדית לבחינת האפשרות לאיחוד האחריות והסמכויות של כל הגורמים הממשלתיים המופקדים כיום על ביצוע המדיניות בנושא עובדים זרים תחת קורת גג אחת. בין חברי הועדה יהיו נציגים ממשרדי העבודה והרווחה, האוצר, ראש הממשלה, החוק, בטחון הפנים, המשפטים, הפנים ושירות התעסוקה, והמלצותיה תוגשנה לוועדת השרים לעניין עובדים זרים לא יאוחר מיום 1.3.2002.

מזכירות הממשלה

14. להטיל על שר העבודה והרווחה להקים, בתיאום עם שר האוצר, צוות בהשתתפות נציגים ממשרדי העבודה והרווחה, המשפטים, האוצר וראש הממשלה, אשר יגבש המלצות בעניין מתן זיכיונות להבאתם לישראל והעסקתם הזמנית של עובדים זרים למספר מוגבל של תאגידים, תמורת תשלום דמי זיכיון ותוך עמידה בחיובים הנדרשים לפי כל דין, לרבות לענין תשלום שכר ומתן תנאים הוגנים לעובדים הזרים, ובחיובים אחרים שיוטלו עליהם כתנאי למתן הזיכיון. ההמלצות, לרבות טיוטת פרטה למכרז, אם תידרש, תוגשנה לשר העבודה והרווחה, לא יאוחר מיום 1.3.2002.

15. להטיל על שרי האוצר והעבודה והרווחה להגיש לוועדת השרים לענין העובדים הזרים, לא יאוחר מיום 31.12.2001, דיווח בענין יישום הוראות סעיף 1א לחוק עובדים זרים, שענינו הקמת קרן לעובדים זרים.

16. לקבוע כי אשרות עבודה לעובדים זרים יינתנו אך ורק לעובדים אשר קיבלו הכשרה מתאימה בארצות מוצאם.

17. להטיל על שר העבודה והרווחה להגיש לממשלה, בתיאום עם שר האוצר ותוך שלושה חודשים, הצעת חוק לתיקון הפרק הרביעי של חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, לשם הגברת הפיקוח והאכיפה על העוסקים בתיווך עבודה בעובדים זרים.

לענין החלטה זו, "עובדים זרים" - למעט עובדים זרים שפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994 חל עליהם.